

Motion till riksdagen 2005/06:L269

av **Patrik Norinder och Anne-Marie Pålsson (m)**

Förmånsrättslagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en skyndsam återgång till tidigare lagreglering om förmånsrätt för företagsinteckningshavare.

Motivering

De nya reglerna om förändrad förmånsrätt för innehavarna av företagsinteckning (oftast bankerna) har varit ikraft sedan den 1 januari 2005. Förändringen innebar en försämring för inteckningshavarna genom att underlaget för utdelning minskades från 100 till 55 procent av inteckningens värde.

Redan när lagändringarna antogs uttalades inom riksdagen stark oro för att förändringen skulle medföra försämringar av kreditmöjligheterna för de mindre företagen, särskilt för småföretag i glesbygd. Riksdagen beställde därför en snabb utvärdering av de nya reglerna av regeringen. Uppdraget att utvärdera gavs åt Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS), som nu lämnat en delrapport. Den utvisar med önskvärd tydlighet att oron var berättigad.

Av institutets enkätundersökning framgår bl.a. att 16 procent av de tillfrågade företagen fått krediterna omprövade under 2004/05 med krav på ökade säkerheter och/eller kapitalinsatser, vilket är tre gånger mer än vanligt. Andelen är signifikant högre för tillverkningsföretag. Av de företag som fått sina krediter omprövade uppgav 37 procent att de hade ökat sitt risktagande genom borgen eller privata pantsättningar. Detta gällde särskilt för de mindre företagen (5–19 anställda). Erbjudanden om factoring och leasing hade getts till 27 procent av företagen, dock i betydligt mindre grad till de minsta bolagen, som alltså även i detta avseende hamnat i strykclass. Ungefär hälften av de företag som fått sina krediter omprövade uppgav att tillväxtmöjligheterna försämrats som en följd av lagändringarna.

Att utfallet för de mindre företagen av reformen har varit negativt styrks av andra undersökningar – bl.a. av Svenskt Näringsliv och av Bankföreningen – och av kraftiga opinionsyttringar i massmedierna av företrädare för dessa

Fel! Okänt namn på

företag. Bankerna har uppgivit t.ex. att de har måst sänka belåningsgraderna för lån mot företagsinteckning ungefär i paritet med det försämrade säkerhetsvärdet. Det är uppenbart att detta slår hårt mot de företag som har få eller inga andra säkerheter att erbjuda.

Från regeringshåll har antytts att någon omprövning av de nya reglerna inte kan bli aktuell förrän ITPS har lämnat sin slutrapport i december 2007.

Sveriges framtid hänger på att de små företagen utvecklas positivt och att de kan bidra till den ekonomiska tillväxten i landet. Det är då helt kontraproduktivt att, som skett, införa regler om förmånsrätt som försämrar dessa företags möjligheter att verka. ITPS slutsats är att den mest naturliga åtgärden för att eliminera de negativa verkningarna av reformen är ett skyndsamt återställande av säkerhetsunderlaget från 55 till 100 procent. En sådan ändring är synnerligen angelägen. Kreditförsörjningen är en så viktig del i ett företags verksamhet att det inte heller finns anledning att avvakta ITPS slutrapport innan rättelse vidtas, särskilt som den rapporten främst skall avse andra frågor än kreditförsörjningen.

Sammanfattningsvis anser vi att säkerhetsunderlaget för innehavarna av företagsinteckning bör höjas från 55 till 100 procent av inteckningens värde och att en sådan förändring bör genomföras skyndsamt.

Stockholm den 29 september 2005

Patrik Norinder (m)

Anne-Marie Pålsson (m)